

(2)

## TÄNULIKKUS TEGUDES

*Dave B. lugu, kes oli 1944. aastal üks Kanada AA asutajatest.*

**J**LMSELT oleks hea jutustada oma elulugu. See annab mulle võimaluse meeles pidada, et pean olema tänulik Jumalale ja neile Anonüümsete Alkohoolikute liikmetele, kes teadsid AA-st enne mind. Oma loo jutustamine tuletab mulle meelde, et ma võin sattuda tagasi sinna, kus olin, kui ma ei pea meeles neid imelisi asju, mis on mulle antud või unustan, et Jumal on teejuht, kes mind sellel rajal hoiab.

1924. aasta juunis olin ma kuueteistaastane ja lõpetanud äsja keskkooli Sherbrooke'is Quebecis. Paar mu sõpra tegid ettepaneku minna õlut jooma. Ma polnud kunagi õlut või muud sorti alkoholi tarvitanud. Ma ei tea, miks, sest meie kodus leidis alati alkoholi (pean lisama, et meie perekonnas ei peetud kedagi kunagi alkohoolikuks). Eks ma kartsin, et kui ei tee nii nagu mu sõbrad, siis ma ei meeldi neile. Teadsin omast kogemusest seda salapärast seisundit, kus inimesed näivad olevat kindlad, kuid tegelikult sööb neid seesmiselt hirm. Mul oli üsna tugev alaväärsuskompleks. Usun, et mul puudus see, mida mu isa nimetas „iseloomuks”. Nii et sel kaunil suvepäeval vanas kõrtsis Sherbrooke'is puudus mus julgus öelda „ei.“

Minust sai aktiivne alkohoolik alates tollest esimesest päevast, mil alkoholil oli minu jaoks väga eriline efekt. Ma muutusin. Alkohol muutis mind hetkega selliseks, nagu olin alati tahtnud olla.

Alkoholist sai minu igapäevane kaaslane. Alguses pidasin seda sõbraks, hiljem muutus see raskeks koormaks, millest ma ei suutnud vabaneda. See osutus palju võimsamaks kui mina, isegi kui suutsin aastaid lühikesi kainusperioode hoida. Kordasin endale pidevalt, et ühel või teisel moel vabanen alkoholist. Olin veendunud, et leian viisi joomise lõpetamiseks. Ma ei tahtnud tunnistada, et alkohol oli minu elus nii tähtsaks muutunud. Tõepoolest, see andis mulle midagi, millest ma ei tahtnud ilma jääda.

1934. aastal juhtus mul joomise tõttu rida äpardusi. Pidin Lääne-Kanadast tagasi tulema, sest pank, kus olin töötanud, kaotas minu vastu usalduse. Liftiõnnetus läks mulle maksma kõik ühe jala varbad ja põhjustas koljuluumõra. Olin mitu kuud haiglas. Minu liigne joomine põhjustas ka ajuverejooksu, mis ühe mu kehapoole täielikult halvas. Tõenäoliselt tegin oma Esimese Sammu päeval, mil saabusin kiirabiga haiglasse. Öövahetuses töötav õde küsis minult: „Härra B., miks te nii palju joote? Teil on imeline naine, väike terane poeg. Teil pole mingit põhjust niimoodi juua. Miks te seda teete?” Olles esimest korda aus, ütlesin: „Ma ei tea, õde. Ma tõesti ei tea.” See oli palju aastaid enne seda, kui ma Sõpruskonnast teada sain.

Võiks ju arvata, et ma ütlesin endale: „Kui alkohol põhjustab nii palju kahju, siis lõpetan joomise.” Aga ma leidsin lugematu arvu põhjuseid, kuidas endale tõestada, et alkoholil polnud minu õnnetustega mingit pistmist. Ütlesin toona endale, et see oli saatus ja kõik olid minu vastu ning asjad ei sujunud hästi. Mõnikord arvasin, et Jumalat ei olegi olemas. Ma mõtlesin: „Kui see armuline Jumal tõepoolest eksisteeriks, nagu öeldakse, siis ei kohtleks Ta mind niimoodi. Jumal ei käituks nii.” Neil päevil haletsesin end palju.

Minu pere ja tööandjad olid minu joomise pärast mures, kuid olin muutunud üsna ülbeks. Kasutasin vanaemalt saadud pärandust, et osta endale 1931. aasta Ford ja sõitsime koos abikaasaga Cape Codile. Tagasiteel peatusime mu onu juures New Hampshire'is. See onu oli ema surma järel mind oma hoole alla võtnud ja tundis minu pärast muret. Nüüd ütles ta mulle: „Dave, kui sa lõpetad joomise terveks aastaks, annan sulle Ford roadsteri, mille just ostsin.” Ma jumaldasin seda autot, nii et lubasin otsekohe, et ei joo aasta aega. Ja ma tõesti mõtlesin seda. Ometi jõin uuesti juba enne, kui olime Kanada piirini jõudnud. Olin alkoholi ees jõuetu. Hakasin mõistma, et ei suuda sellele vastu seista – ehkki ma seda fakti eitasin.

1944. aasta ülestõusmispühade nädalavahetusel leidsin end Montrealis vangikongist. Nüüdseks jõin juba selleks, et põgeneda kohutavate mõtete eest, mis tekkisid mul alati siis, kui olin piisavalt kaine, et oma olukorrast aru saada. Jõin selleks, et mitte näha, milliseks olin muutunud. Töö, mis mul kakskümmend aastat oli olnud, ühes uue autoga olid ammu kadunud. Olin olnud kolm korda psühhiaatriaiglas. Jumal teab, et ma ei tahtnud juua, kuid oma suureks meelehärmiks läksin sellele põrgulikule karussellile alati tagasi.

Mõtlesin, kuidas see kannatuste jada küll lõpeb. Mind täitis hirm. Kartsin teistele oma tunnetest rääkida, kuna nad oleksid mind hulluks pidanud. Olin kohutavalt üksildane, täis enesehaletsust ja hirmu. Ennekõike olin sügavas masenduses.

Siis meenus mulle raamat, mille mu õde Jean oli mulle andnud – see rääkis sama meeleheitel joodikutest nagu mina, kes olid leidnud viisi, kuidas joomisele lõpp teha. Raamatust selgus, et need joodikud olid leidnud mooduse, kuidas elada nagu teisedki inimesed: tõusma

hommikul üles, minema tööle ja naasma õhtul koju. See raamat rääkis Anonüümsetest Alkohoolikutest.

Otsustasin nendega ühendust võtta. New Yorgi AA-ga kontakti saamine osutus aga keeruliseks, sest see polnud toona veel kuigi tuntud. Lõpuks rääkisin ühe naise, Bobbie'ga, kes ütles sõnad, mida loodan mitte kunagi unustada: „Ma olen alkohoolik. Me oleme tervenunud. Kui sa tahad, siis me aitame sind.” Ta rääkis mulle oma loo ja lisas, et paljud teised joodikud on selle meetodi abil joomise maha jätnud. Kõige rohkem avaldas mulle muljet see, et inimesed, kes olid minust ligi kaheksasaja kilomeetri kaugusel, hoolisid minust piisavalt, et püüda mind aidata. Olin endas nii pettunud ja veendunud, et kellelegi ei lähe korda, kas olen elus või surnud.

Olin väga üllatunud, kui sain juba järgmisel päeval postiga „Suure Raamatu” ning peaaegu terve järgmise aasta jooksul saabus iga päev kiri või sõnum – kas Bobbie'lt, Billilt või mõnelt teiselt New Yorgi peakontori liikmelt. 1944. aasta oktoobris kirjutas Bobbie: „Sa tundud väga siiras ja nüüdsest peale loodame, et aitad AA Sõpruskonda oma kodukohas edendada. Lisame siia mõned alkohoolikute pöördumised. Usume, et oled nüüd valmis selle vastutuse võtma.” Kiri sisaldas umbes neljasadat pöördumist, millele vastasin järgnevatel nädalatel. Peagi hakkasin neilt inimestelt vastuseid saama.

Olles oma murele lahenduse leidnud, ütlesin entusiastlikult oma naisele Dorie'le: „Sa võid nüüd töölt ära tulla, ma hoolitsen sinu eest. Nüüdsest alates saad sa selles peres koha, mida väärid.” Kuid ta oli minust arukam ja vastas: „Ei, Dave, ma hoian oma töökohta veel aastakese, samal ajal kui sina joodikuid päästad.” Ja just seda ma tegema hakkasingi.

Vaadates nüüd tagasi, tegin toona kõike valesti, aga vähemalt mõtlesin enda asemel kellegi teise peale. Olin hakanud tundma üha rohkem seda, mis mind nüüd jäägitult täidab – tänulikkust. Ma muutusin järjest tänulikumaks New Yorgi inimestele ja Jumalale, kellele nad viitasid, kuid kelleni mul oli raske jõuda. (Ometi mõistsin, et pean otsima seda Kõrgemat Jõudu, millest mulle räägiti.)

Olin sel ajal Quebecis täiesti üksi. Toronto rühm oli tegutsenud juba eelmisest sügisest saati ja Windsoris oli üks liige, kes käis üle jõe Detroidis koosolekutel. See oligi kogu selle riigi AA.

Ühel päeval sain teate Halifaxis elavalt mehelt, kes kirjutas: „Üks mu joodikust sõber töötab Montrealis, aga viibib praegu Chicagos, kus tal oli suur pummelung. Sooviksin, et vestleksite temaga, kui ta Montreali naaseb.”

Kohtusin selle mehega tema kodus. Ta naine valmistas õhtusööki, noor tütar kõrval. Mees kandis sametpintsakut ja istus mugavalt salongis. Ma polnud kohanud just paljusid kõrgseltskonda kuuluvaid inimesi. Mõtlesin kohe: „Mis siin toimub? See mees ei ole alkohoolik!” Jack oli mees, kes oli kahe jalaga maa peal. Ta oli harjunud arutlema psühhiaatria üle ja Kõrgema Jõu kontseptsioon ei meeldinud talle kuigivõrd. Ometi sündis meie kohtumisest Quebeci AA.

Sõpruskond hakkas kasvama, eriti pärast seda, kui 1945. aasta kevadel ajakiri *Gazette* meile reklaami tegi. Ma ei unusta kunagi seda päeva, mil minu juurde tuli Mary – esimene naine, kes meie siinse Sõpruskonnaga liitus. Ta oli väga häbelik ja reserveeritud, äärmiselt hillitsetud. Ta oli kuulnud Sõpruskonnast just *Gazette*’i kaudu.

Esimesel aastal toimusid kõik koosolekud minu kodus. Terve maja oli rahvast täis. Liikmete naised tulid koos

oma abikaasadega, kuigi me ei lubanud neid meie kinnistele koosolekutele. Nad istusid tavaliselt diivanil või köögis, kus valmistasid kohvi ja suupisteid. Ma usun, et nad tahtsid teada, mis meist saab. Ometi olid nad sama õnnelikud kui meie.

Minu keldris tutvusid kaks esimest Kanada prantslast AA-ga. Kõik tänapäeval toimuvad prantsuskeelsed koosolekud on välja kasvanud nendest esimestest koosolekutest.

Esimese kaine aasta lõpus nõustus mu naine töölt ära tulema, kui mina töö leian. Ma arvasin, et see saab olema lihtne. Pidin vaid tööandja juurde minema ja siis oleksin võimeline oma perekonda normaalselt ülal pidama. Siiski otsisin tööd mitu kuud. Meil ei olnud palju raha ja kulutasin selle vähese, mis meil oli, ühest kohast teise sõites, kuulutustele vastates ja inimestega kohtudes. Ma heitusin järjest enam. Ühel päeval ütles üks liige: „Dave, sa võiksid lennukitehasesse tööle kandideerida? Ma tean seal üht meest, kes saaks sind aidata.” Nii sain oma esimese töökoha. Kõrgem Jõud, kes meie eest hoolt kannab, on tõesti olemas.

Üks kõige põhimõttelisem asi, mida olen õppinud, on meie sõnumi edasi kandmine teistele alkohoolikutele. See tähendab, et pean mõtlema teistele rohkem kui iseendale. Kõige tähtsam on rakendada neid põhimõtteid kõigis oma tegemistes. Minu arvates ongi see Anonüümsete Alkohoolikute olemus.

Ma ei unusta kunagi üht katkendit, mida lugesin esimest korda sellest Suurest Raamatust, mille Bobbie mulle saatis: „Andke end jäägitult Jumala hoolde, nii nagu teie Jumalat mõistate. Tunnistage oma vigu Tema ja oma kaaslaste ees. Koristage ära risune minevik. Andke heldelt sellest, mida leiate, ja tulge meiega.”

See on väga lihtne – kuigi mitte alati kerge. Kuid see on tehtav.

Ma tean, et AA sõpruskond ei paku mingeid garantiisid, kuid ma tean ka seda, et ma ei pea enam jooma. Ma tahan seda leitud rahu, hingerahu ja rahulikkust oma elus säilitada. Täna olen taas leidnud kodu, kust lahkusin, ja oma naise, kes oli minuga abielludes veel väga noor. Saime veel kaks last ja nad peavad oma isa tähtsaks meheks. Mul on olemas kõik need imelised asjad – inimesed, kes tähendavad mulle rohkem kui miski muu siin maailmas. Hoian seda kõike ja ma ei pea jooma, kui pean meeles üht lihtsat asja – hoida oma kätt Jumala käes.